

SÄÄTIÖ

Suomen Kulttuuriperinnön Säätiö on yksityinen toiminnallinen säätiö, jonka suomen- ja ruotsinkieliset maakuntaliitot, kuntajärjestöt, kulttuurirahastot ja kotiseutuliitot perustivat vuonna 1986. Säätiön tehtävänä on vaalia suomalaista kulttuuriperintöä hoitamalla huolellisesti hallitsemaansa omaisuutta: rakennuksia, maisemia, kokoelmia, puutarhoja yms.

Kaikki säätiölle lahjoitetut kiinteistöt ovat valtakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä. Kohteet ovat avoinna ryhmille ja niiden tiloja vuokrataan yksityistapahtumiin. Säätiön vastuu omistamiensa kohteiden kunnostamisesta ja hoidosta on suuri. Niiden hoidosta vastaa säätiön hallituksen lisäksi kunkin kohteen hoitokunta sekä kulttuuriperintöalan huippuasiantuntijoista koostuvat kokoelma-, maisemanhoito- ja rakennustenhoitotoimikunta. Säätiön toiminta on riippuvainen sen saamasta ulkopuolisesta tuesta. Voit tukea yhteisen muistimme tyssioden säilyttämistä lahjoituksella tai liittymällä säätiön rinnalla toimivaan tukiyhdistykseen.

KOhteet

BRINKHALL

Tämä Turun Kaksikerran saarella sijaitseva kartano on monelle tuttu television Hovimäki-sarjasta. Säätiö hankki kartanon omistukseensa Anna ja Signe von Bonsdorffin sukurahastolta saamallaan lahjoitusvaroilla vuonna 2001. Brinkhallissa järjestetään kulttuuritapahtumia ja sen tiloja vuokrataan yksityiskäyttöön. Samanaikaisesti kartanon tiloja kehitetään.

Tilan 34 hehtaarin suuruinen maa-alue historiallisesti arvokkaine puistoinen, puutarhoineen, peltoineen ja metsineen rajoittuu etelässä Kaksikerranjärveen ja pohjoisessa mereen. Kartanokokonaisuuteen kuuluu noin 15 rakennusta, joista keskeisimmät ovat peräisin Turun Yliopiston lääketieteen professorin Gabriel von Bonsdorffin ajalta 1700-luvun lopulta. Kartanon kunnostaminen ja entistäminen sekä Brinkhallin kulttuurikeskuksen toiminnan käynnistäminen on suurtyö, joka edellyttää laajaa yhteistyötä monien yhteisöjen, viranomaisten ja yritysmaailman kanssa. Hanke tarvitsee myös yksityishenkilöiden tukea. Voit liittyä Brinkhallin ystävät ry:hyn ilmoittautumalla puheenjohtaja Pia Relannelle (040 865 5208, pia.relanto@sydvast.fi). Lahjoitusasioissa pyydämme kääntymään asiamies Immo Aakkulan puoleen (050 435 8634, asiamies@kulttuuriperinto.fi) Kaikki Brinkhallin kehittämistoimet perustuvat laajoihin ja monipuolisiin tilan menneisyyttä kartoittaviin tutkimuksiin.

Jos haluat vuokrata tiloja käyttöösi, ota yhteys toiminnanjohtaja Sirkka Vuorioon, 040 755 3266 brinkhall@kulttuuriperinto.fi.

HATTULAN YLIKARTANO

Ylikartano on Hattulan Retulansaaressa sijaitseva talo väkevän historiallisessa ympäristössä, jota hallitsee Vanajaveden kansallismaisema. Ylikartanosta on muotoutumassa hämäläiseen maaseutukulttuuriin keskittyvä kulttuuripaikka, jossa kulttuuriperintökasvatuksella on keskeinen rooli.

Ylikartanon mailla on asuttu yhtäjaksoisesti ainakin 1 500 vuoden ajan. Hyvin säilynyt perinnetalokas maisema, laaja rautakautinen muinaismuistoalue ja ryhmäkylän rakennukset muodostavat ehjän ja kansallisesti erittäin merkittävän kokonaisuuden.

Ylikartano siirtyi Suomen Kulttuuriperinnön Säätiön omistukseen Valvatti ja Talvikki Vaulon lahjoituksella ja testamentilla vuonna 1999. Lahjaan kuului myös talon koko irtaimisto sekä laaja tekstiilikokoelma ja kotimuseo. Suomen Kulttuuriperinnön Säätiö toteutti Ylikartanossa laajan kunnostus-, entistämisen- ja perusparannushankkeen vuosina 2000-2007. Hankkeessa muun muassa tilan vanha talli muutettiin kokous- ja kulttuuritilaksi ja väentupa entistettiin näyttelytilaksi ja kahvilaksi. Samalla Ylikartanon arvokas irtaimisto inventoitiin. Nyt Ylikartanon tallin kulttuuri- ja kokoustila, historiallinen päärakennus, kotimuseo ja väentupa kahvioineen ovat valmiina vastaanottamaan kulttuuriperinnöstä kiinnostuneita vierailijoita tähän uniikkiin perinnetalokasmaisemaan.

Ylikartanossa järjestetään kulttuuritapahtumia ja ryhmäopastuksia. Seuraa ilmoittelua www.ylikartano.fi. Voit vuokrata talon tiloja kulttuuri-, juhla- tai kokouskäyttöön. Ota yhteys toiminnanjohtaja Marjukka Kulmaseen: toimisto@kulttuuriperinto.fi, 044 094 0048.

SAMMATIN LAMMI - LÖNNROTIN VANHUUDENKOTI

Elias Lönnrot (1802-1884) asui viimeiset kahdeksan vuottaan tässä "erämaatalossa" vain neljän kilometrin päässä syntymäkodistaan Paikkarista. Lammi oli hänelle eläkevuosina rauhan ja työn tyyssija. Lammille Lönnrot muutti Nikun talosta, joka oli käynyt suureksi vaimon ja tyttärien kuoltua. Viidestä lapsesta jäi vain Ida, joka muutti isänsä kuoltua Italiaan eikä sieltä koskaan palannut.

Lammin talon vanhimman osan, alkujaan savupiirtin, sanotaan olevan 1700-luvulta. Talo kunnostettiin kansalaiskeräyksellä. Siitä tuli ensimmäinen rakennussuojelulain perusteella suojeltu kohde. Se oli myös Suomen Kulttuuriperinnön Säätiön ensimmäinen kohde, kun Sampo-yhdistys lahjoitti sen säätiölle vuonna 1987.

Jos haluat tutustua Lammin taloon opastetusti tai järjestää pienimuotoisen tapahtuman talon historiallisessa miljöössä, ota yhteys Sari Lehtiseen: lammintalo@kulttuuriperinto.fi, puh. 040 554 4235.

HAUKKAVUORI

Ruokolahden ja Rautjärven rajalla sijaitsee 171 metriä korkea Haukkavuori, maakunnan korkein kohta. Vuoren laki muodostaa 2,5 hehtaarin suuruisen suojelunalueen, jonka Kulttuuriperinnön Säätiölle lahjoitti Etelä-Karjalan maakuntaliitto.

Haukkavuoren korkeimpaan kohtaan on kallioon hakattu Uudenkaupungin rauhan (1721) rajaviiva, itäpuolelle tähti ja länsipuolelle kruunu sekä vuosiluku 1722. Samaa linjaa noudatti jo Pähkinäsaaren raja (1323), vaikka siitä ei olekaan merkintää. Jyrkkä putous Sarajärven puolella kuuluu kansallismaisemiimme.

TUKI RY

Säätiön ohessa toimii Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry. Yhdistyksen tarkoituksena on sen sääntöjen mukaan *vaalia suomalaista kulttuuriperintöä*. Kulttuuriperintö käsitetään tässä yhteydessä laajasti. Se pitää sisällään muun muassa rakennusperinnön, muinaisjäännökset, esineistön, maisemat sekä perinteiset eläinrodut ja kasvilajikkeet. Myös aineetonta kulttuuriperintöä, eli ihmisten elämäntapoihin, työntekoon, rakentamiseen ja alueiden käyttöön liittyvät perinteisiä taitoja ja tietoa vaalitaan.

Yhdistys toteuttaa tarkoitustaan tekemällä tunnetuksi suomalaistan kulttuuriperintöä ja sen vaalimisen tärkeyttä, nostamalla alan ajankohtaisia asioita yleiseen keskusteluun tai osallistumalla siihen sekä edistämällä kulttuuriperintöalan kansalaisjärjestöjen yhteistyötä. Yhdistys antaa lausuntoja ja järjestää keskustelutilaisuuksia. Se toimii tiiviissä vuorovaikutuksessa Suomen Kulttuuriperinnön Säätiön kanssa, jonka kohteissa yhdistyksen jäsenillä on mahdollisuus osallistua ystäväryhmien toimintaan. Yhdistyksen jäsenet saavat vähintään kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän Muuriankkuri-lehden.

Kansalaisten kiinnostus kulttuuriperintöä kohtaan on selvässä kasvussa, mutta yleisen kulttuuriperintötietoisuuden aikaansaamisessa ja sen syventämisessä on vielä runsaasti työsarkaa. Tämä on haaste, johon kulttuuriperintöalan toimijoiden on tartuttava yksissä tuumin. Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry on aloittanut yhteistyössä Suomen Kotiseutuliiton kanssa valmistelut kulttuuriperinnön teemavuoden järjestämiseksi vuonna 2010.

Yhteystiedot:

Puheenjohtaja Erkki Toivanen 0400 408 275 etlaw@boltblue.com
Varapuheenjohtaja Liisa Tarjanne 050 337 6917 liisa.tarjanne@saunalahti.fi

Yhdistyksen jäsenmaksut ovat:

henkilöjäsen 25 € / a
ainaisjäsen 250 €
yhteisöjäsen 100 € / a

LIITY JÄSENEKSI lähettämällä liittymispyyntö osoitteeseen yhdistys@kulttuuriperinto.fi tai soittamalla numeroon 09 685 6082 (asiamies Immo Aakkula)

TUE KULTTUURIPERINTÖTYÖTÄ

Säätiö ottaa vastaan lahjoituksia. Lahjoitusvaroilla tuetaan säätiön kohteiden kunnostusta ja ylläpitoa sekä järjestetään toimintaa. Ota yhteys säätiön asiamieheen tai tee lahjoitus suoraan tilille.

Säätiön lahjoitustilit ovat:

Yleisrahasto 219918-201936
Brinkhall 157230-412932
Ylikartano 157230-412 924

SÄÄTIÖN HALLITUS 2008

Konsuli Benito Casagrande, puheenjohtaja
Viestintäministeri Suvi Lindén, varapuheenjohtaja
Hallitusneuvos Sakari Arkio
Projektipäällikkö Ilkka Haavisto
Fil. tri Tuula Karjalainen
FM Pekka Kärki
Johtaja Eero Niinikoski
Rakennuspäällikkö Kari Nikkanen
Maakunta-arkkitehti Minna Seppänen
DI Jan von Haartman
Museomestari Niclas von Bonsdorff

TUKI RY:n HALLITUS 2008

Toimittaja Erkki Toivanen, puheenjohtaja
Professori Peter Tigerstedt, varapuheenjohtaja
DI Olli Borg
Fil. tri Antti Haapanen
Lehtori Jan Odé
Yliarkkitehti Liisa Tarjanne
Toimittaja Seija Vuorela

HOITO- JA TOIMIKUNNAT 2008

Säätiön hallituksen avukseen asettamat hoitokunnat ja toimikunnat laativat suunnitelmia sekä valmistelevat ja toimeenpaneavat hallituksen päätöksiä Säätiön omistamissa kohteissa.

Brinkhallin kartanon rahaston hoitokunta

Ylilääkäri Martin von Bonsdorff, puheenjohtaja
Professori Peter Tigerstedt, varapuheenjohtaja
Konsuli Benito Casagrande
Professori Pauline von Bonsdorff

Lammintalon rahaston hoitokunta

MMM Aino-Maija Aarnio
Yliopettaja Pasi Kaarto
Suunnittelija Sari Lehtinen
Yrittäjä Esko Sarvi
Matkailuopas Marja Seppälä

Ylikartanon rahaston hoitokunta

Professori Juhani Lokki, puheenjohtaja
Filosofian tohtori Antti Haapanen
Toimittaja Markku Karvonen
Tutkija Lauri Putkonen
Maakunta-arkkitehti Minna Seppänen
Kotiseutuneuvos Erkki Ulamo

Raha-asiaintoimikunta

Konsuli Benito Casagrande, puheenjohtaja
Hallitusneuvos Sakari Arkio
Projektipäällikkö Ilkka Haavisto
KTM Erik von Bonsdorff

Maisemanhoitotoimikunta

Prof. Peter M. A. Tigerstedt, puheenjohtaja
Filosofian tohtori Antti Haapanen
Professori Leena Hämet-Ahti
Maisema-arkkitehti Ranja Hautamäki
Museomestari Niclas von Bonsdorff

Rakennustenhoitotoimikunta

FM Pekka Kärki, puheenjohtaja
Yliopettaja Pasi Kaarto
Diplomi-insinööri Matti Rönkä
Arkkitehti Viri Teppo-Pärnä

Kokoelmatoimikunta

Museonjohtaja Kari-Paavo Kokki, puheenjohtaja
Toimitusjohtaja Arthur Aminoff
Tuotepäällikkö Tauno Tarna,
Professori Göran von Bonsdorff
Museomestari Niclas von Bonsdorff

SÄÄTIÖN HENKILÖSTÖ

Asiamies
Varatuomari Immo Aakkula

Toiminnanjohtaja (Ylikartano, Lammi)
YM Marjukka Kulmanen

Toiminnanjohtaja (Brinkhall)
Sirikka Vuorio